

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 116/2026 van 8 juni 2026

Betreft: Advies m.b.t. een wetsvoorstel *tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering, teneinde ervoor te zorgen dat de gegevens inzake rechterlijke beslissingen tot internering gedeeltelijk ontoegankelijk kunnen worden gemaakt* (CO-A-2026-098)

Originele versie

Trefwoorden: strafregister – internering – gedeeltelijke ontoegankelijkheid – titel 2 WVG – proportionaliteit – opslagbeperking

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Peter De Roover, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 3 april 2026;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna: de Autoriteit) op 8 juni 2026 het volgende advies uit:

I. Voorwerp en context van de adviesaanvraag

1. Op 3 april 2026 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een wetsvoorstel *tot wijziging van het Wetboek van strafvordering en van de wet van 5 mei 2014*

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

betreffende de internering, teneinde ervoor te zorgen dat de gegevens inzake rechterlijke beslissingen tot internering gedeeltelijk ontoegankelijk kunnen worden gemaakt (hierna: het ontwerp), evenals de daarbij ingediende amendementen.

2. Uit de samenvatting en de toelichting bij het ontwerp volgt dat het ontwerp ertoe strekt tegemoet te komen aan arrest nr. 52/2022¹ van het Grondwettelijk Hof van 31 maart 2022. In dat arrest oordeelde het Grondwettelijk Hof dat het ontbreken van een wettelijke regeling waardoor een persoon die het voorwerp heeft uitgemaakt van een rechterlijke beslissing tot internering, onder bepaalde voorwaarden kan vragen dat de gegevens betreffende die beslissing niet langer worden vermeld op de uittreksels uit het strafregister en niet langer toegankelijk zijn voor bepaalde administratieve overheden, niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet.
3. De Raad van State bevestigt in zijn advies nr. 78.827/16² van 25 februari 2026 dat het wetsvoorstel en de amendementen ertoe strekken te remediëren aan deze door het Grondwettelijk Hof vastgestelde ongrondwettige leemte. De Raad van State merkt tevens op dat de regeling betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens uit het strafregister, en meer bepaald op de beschikbaarheid van gegevens betreffende internering.
4. Het ontwerp voorziet daartoe in de invoeging, in de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering (hierna: de wet van 5 mei 2014), van een nieuwe titel VI/1 met als opschrift "*De maatregel met het oog op de gedeeltelijke ontoegankelijkheid van de gegevens inzake de rechterlijke beslissingen tot internering*". De in te voegen artikelen 80/1 tot 80/12 regelen de voorwaarden waaronder en de procedure volgens welke deze maatregel kan worden toegekend. Volgens de toelichting is deze regeling geïnspireerd op de procedure inzake herstel in eer en rechten in strafzaken, met weglating van de bepalingen die wegens de specifieke kenmerken van de internering niet toepasbaar zijn.
5. In essentie bepaalt het ontworpen artikel 80/1 van de wet van 5 mei 2014 dat elke persoon op wie een rechterlijke beslissing tot internering van toepassing is geweest, kan verzoeken om een maatregel met het oog op de gedeeltelijke ontoegankelijkheid van de in het strafregister opgenomen gegevens inzake die beslissing, alsook inzake bepaalde daaropvolgende beslissingen, waaronder de toekenning of herroeping van de invrijheidstelling op proef, de vervroegde invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of overlevering, en de definitieve invrijheidstelling. Amendement nr. 1 voegt hieraan ook de beslissing tot opheffing van de internering met het oog op de terugkeer van de veroordeelde naar de gevangenis toe.

¹ Te raadplegen via: <https://nl.const-court.be/52/2022.pdf>.

² Te raadplegen via: <https://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/78827.pdf#search=nr.%2078.827%2F16>.

6. Wanneer de maatregel wordt toegekend, heeft zij tot gevolg dat de betrokken gegevens niet langer toegankelijk zijn overeenkomstig de artikelen 594, eerste lid, 7°, 595, eerste lid, 2°, en 596, derde lid, Sv. Volgens de toelichting houdt dit in dat de gegevens niet langer toegankelijk zijn voor de door de Koning gemachtigde administratieve overheden en niet meer worden vermeld op de uittreksels uit het strafregister die aan derden kunnen worden meegedeeld, terwijl bepaalde overheden, waaronder de gerechtelijke overheden bedoeld in artikel 593 Sv., in elk geval toegang behouden tot de gegevens.
7. De ontworpen artikelen 80/2 tot 80/12 van de wet van 5 mei 2014 regelen vervolgens onder meer de voorwaarden inzake de verplichting tot teruggave, de betaling van schadevergoedingen en gerechtskosten, de proeftijd, de duur en het aanvangspunt daarvan, de omstandigheden die aan de maatregel in de weg kunnen staan, de indiening van het verzoek bij de procureur des Konings, de samenstelling van het dossier, de behandeling door de kamer van inbeschuldigingstelling, de mogelijkheid om de aanvraag na afwijzing opnieuw in te dienen, de tenuitvoerlegging van het arrest en de kosten van de procedure.
8. Daarnaast wijzigt het ontwerp verschillende bepalingen van het Wetboek van strafvordering betreffende het strafregister. Zo wordt artikel 590 aangevuld met de arresten waarbij de maatregel van gedeeltelijke ontoegankelijkheid wordt uitgesproken, wordt artikel 594 aangevuld met een bijkomende uitzondering op de toegang van gemachtigde administratieve overheden, en worden de artikelen 595 en 596 aangepast teneinde te verhinderen dat de betrokken gegevens nog voorkomen op bepaalde uittreksels uit het strafregister.
9. De Autoriteit beperkt haar onderzoek tot de gegevensbeschermingsrechtelijke aspecten van het ontwerp en de daarbij ingediende amendementen, inzonderheid de vraag of de voorgestelde regeling, gelezen in samenhang met het bestaande juridische kader, de wezenlijke elementen van de verwerking van persoonsgegevens uit het strafregister voldoende duidelijk en voorzienbaar omkadert, rekening houdend met de aard van de betrokken gegevens, de kwetsbaarheid van de betrokken personen, het nagestreefde doel van maatschappelijke re-integratie en de noodzaak om een door het Grondwettelijk Hof vastgestelde ongrondwettige leemte te remediëren.

II. Onderzoek ten gronde

a. Voorafgaandelijke opmerkingen

10. De Autoriteit wijst erop dat, overeenkomstig artikel 4, § 1, tweede lid, WOG, de verwerkingen die door de gerechtelijke overheden worden verricht in het kader van hun gerechtelijke opdrachten — waaronder begrepen de verwerkingen verricht door het openbaar ministerie en door het hof

van beroep, in voorkomend geval zetelend als kamer van inbeschuldigingstelling, teneinde te beslissen over de geïndiceerde maatregel — aan haar controlebevoegdheid zijn onttrokken. Dergelijke verwerkingen vallen, naargelang het geval, onder het toepassingsgebied van titel 2 WVG, die de bescherming regelt van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde overheden met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, en die strekt tot omzetting van Richtlijn (EU) 2016/680. Dit wordt in de onderhavige context ook bevestigd door de Raad van State in het voormelde advies nr. 78.827/16.

11. Desalniettemin brengt de Autoriteit in herinnering, zoals uitvoerig toegelicht in de punten 7 tot 14 van advies nr. 77/2020³ en naderhand bevestigd in advies nr. 163/2023⁴, dat de uitsluiting van haar bevoegdheid ten aanzien van verwerkingen die verband houden met gerechtelijke taken betrekking heeft op de controle over concrete verwerkingen, teneinde de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te waarborgen, en niet op elke bevoegdheid van de Autoriteit met betrekking tot strafzaken in het algemeen. De bevoegdheid om advies uit te brengen over wetgeving die, zoals *in casu*, het normatieve kader voor verwerkingen in strafrechtelijke context bepaalt, wordt met andere woorden niet uitgesloten.
12. De adviesverstrekking heeft immers geen betrekking op de controle van de verwerking van persoonsgegevens door het openbaar ministerie of door de hoven en rechtbanken, maar op handelingen gesteld door de wetgevende macht in de uitoefening van haar wetgevende functie. Bovendien heeft de uitoefening van deze adviesbevoegdheid geen impact op de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht bij de uitoefening van haar gerechtelijke taken.

b. Analyse van het ontwerp en rechtskader van de verwerking

13. De Autoriteit vast dat twee afzonderlijke, doch onderling verbonden, doeleinden moeten worden onderscheiden. In eerste instantie strekken de procedurele verwerkingen ertoe de bevoegde gerechtelijke autoriteiten toe te laten te onderzoeken of de verzoeker voldoet aan de wettelijke voorwaarden voor de toekenning van de maatregel met het oog op de gedeeltelijke toegankelijkheid van de gegevens inzake rechterlijke beslissingen tot internering. In tweede instantie strekken de daaropvolgende verwerkingen in het Centraal Strafregister ertoe uitvoering te geven aan de toegekende maatregel, door de betrokken gegevens gedeeltelijk toegankelijk te maken voor de in het ontwerp bedoelde categorieën van ontvangers en door te verhinderen dat deze gegevens nog worden vermeld op de betrokken uittreksels uit het strafregister.

³ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-77-2020.pdf>.

⁴ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-163-2023.pdf>.

14. De Autoriteit stelt vast dat deze doeleinden voldoende bepaalbaar blijken uit het ontworpen artikel 80/1 van de wet van 5 mei 2014, gelezen in samenhang met de ontworpen artikelen 80/2 tot 80/12 van dezelfde wet en met de voorgestelde wijzigingen aan de artikelen 590, 594, 595 en 596 Sv. De artikelen 80/2 tot 80/12 regelen immers de voorwaarden en de procedure voor de beoordeling van de aanvraag, terwijl de wijzigingen aan het Wetboek van strafvordering de gevolgen van de toegekende maatregel voor de opname, toegankelijkheid en vermelding van de betrokken gegevens in het strafregister preciseren.
15. Zodoende beoogt de regeling een evenwicht tot stand te brengen tussen, enerzijds, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de maatschappelijke re-integratie van de persoon die het voorwerp heeft uitgemaakt van een rechterlijke beslissing tot internering, en anderzijds, de noodzaak om bepaalde gerechtelijke autoriteiten toegang te laten behouden tot deze gegevens. De Autoriteit neemt er bovendien akte van dat het ontwerp in die zin bijdraagt tot het remediëren van de door het Grondwettelijke Hof vastgestelde ongrondwettige leemte.
16. In het licht van de bovengenoemde onderscheiden doeleinden moet wat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijken betreft in eerste instantie worden gewezen op artikel 569, § 4, Sv. voor het Centraal register van strafdossiers, en op artikel 589, eerste lid, van hetzelfde Wetboek voor het Centraal Strafregister. Deze bepalingen wijzen respectievelijk het bij de FOD Justitie ingestelde gemeenschappelijk beheerscomité, in de zin van artikel 42 van de wet van 18 februari 2014 *betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie*, en de FOD Justitie aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de betrokken centrale gegevensbanken. In tweede instantie stelt de Autoriteit vast dat het positieve recht geen algemene bepaling bevat die de gerechtelijke overheden, met name de hoven en rechtbanken en het openbaar ministerie, uitdrukkelijk als verwerkingsverantwoordelijken aanwijst. Dit doet evenwel geen afbreuk aan de feitelijke kwalificatie van deze actoren als verwerkingsverantwoordelijken voor de procedurele verwerkingen die zij in het kader van hun gerechtelijke opdrachten verrichten, overeenkomstig de daartoe vastgestelde wettelijke finaliteiten en de aan hen toegekende middelen.
17. Inzake de proportionaliteit van de verwerkingen dient vooreerst te worden gewezen op het feit dat de ontworpen regelgeving in belangrijke mate wordt geënt op de procedure inzake herstel in eer en rechten in strafzaken, zodat in beginsel geen sprake is van een fundamentele hertekening van de reeds bestaande procedurele verwerkingsstructuren. Desalniettemin heeft het ontwerp uitsluitend betrekking op personen die het voorwerp hebben uitgemaakt van een rechterlijke beslissing tot internering, dewelke, gelet op de aard van de internering als veiligheidsmaatregel ten aanzien van personen met een geestesstoornis, als bijzonder kwetsbaar moeten worden beschouwd. Als dusdanig dient in eerste instantie te worden verzekerd dat de bijzondere

bescherming die ten aanzien van dergelijke personen geldt gedurende het gerechtelijke proces ten gronde en tijdens de uitvoering van de interneringsmaatregel, ook onverkort wordt gewaarborgd wanneer deze personen een verzoek instellen tot gedeeltelijke ontoegankelijkheid van de gegevens inzake rechterlijke beslissingen tot internering. Dit geldt des te meer nu de procedure tot toekenning van de geviseerde maatregel noodzakelijkerwijs aanleiding geeft tot de verwerking van gegevens die verband houden met het strafrechtelijk verleden van de betrokkene en, minstens onrechtstreeks, met diens geestelijke gezondheidstoestand, zorgtraject en maatschappelijke re-integratie. Bijgevolg moeten de in het kader van deze procedure verzamelde gegevens strikt beperkt blijven tot hetgeen noodzakelijk is om te beoordelen of de wettelijke toekenningsvoorwaarden zijn vervuld, en mogen zij niet worden aangewend voor andere doeleinden dan de behandeling van het verzoek en, in voorkomend geval, de uitvoering van de toegekende maatregel in het strafregister.

18. Niettegenstaande de bovenstaande bedenking is de Autoriteit van oordeel dat de voorgestelde regeling in beginsel een privacy-bevorderend effect heeft, aangezien zij er juist toe strekt de toegankelijkheid van bepaalde gevoelige gegevens uit het strafregister te beperken. Dit sluit ook aan bij arrest nr. 52/2022 van het Grondwettelijk Hof, waarin werd geoordeeld dat het ontbreken van een dergelijke regeling niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet.
19. Concreet bepaalt het ontworpen artikel 80/8 van de wet van 5 mei 2014 dat de procureur des Konings zich laat bezorgen: een uittreksel uit het strafregister; een voor eensluidend verklaard uittreksel uit alle arresten en vonnissen in strafzaken die de verzoeker betreffen; de verklaringen van de burgemeesters van de gemeenten waar hij gedurende de proeftijd heeft verbleven, betreffende het tijdstip en de duur van zijn verblijf in elke gemeente, zijn beroepsarbeid, zijn middelen van bestaan en zijn gedrag gedurende die tijd; en, in voorkomend geval, het advies van een dienst die gespecialiseerd is in de begeleiding of de behandeling van seksuele delinquenten.
20. In dat verband onderschrijft de Autoriteit het belang dat de procureur des Konings over een volledig dossier beschikt. De geviseerde maatregel moet immers niet worden opgevat als een absoluut recht, maar als een maatregel die slechts kan worden toegekend nadat is vastgesteld dat de betrokkene aan de wettelijke voorwaarden voldoet en, inzonderheid, dat de gedeeltelijke ontoegankelijkheid van de betrokken gegevens verenigbaar is met de bescherming van de samenleving. De Autoriteit neemt daarbij eveneens in aanmerking dat de procureur des Konings, uit hoofde van zijn professionele hoedanigheid, aan het beroepsgeheim is onderworpen en dat van het openbaar ministerie in elk geval een bijzondere mate van integriteit en zorgvuldigheid mag worden verwacht bij de verwerking van dergelijke gegevens. Dit neemt evenwel niet weg dat het, gelet op de kwetsbaarheid van de betrokken personen en de aard van de verwerkte gegevens, aangewezen is dat het ontwerp, of minstens de toelichting, uitdrukkelijk preciseert dat de

inlichtingen die door het openbaar ministerie worden ingewonnen beperkt moeten blijven tot wat noodzakelijk is om na te gaan of de wettelijke voorwaarden voor de toekenning van de maatregel zijn vervuld. De formulering overeenkomstig het ontworpen artikel 80/8, §2, eerste lid, van de wet van 5 mei 2014 volgens welke de procureur des Konings "*alle nodig geachte inlichtingen*" kan inwinnen, dient aldus restrictief te worden gelezen in het licht van het doeleinde van de procedure.

21. De Autoriteit neemt positief akte van de amendementen die bepaalde gegevenscategorieën of formuleringen beperken of verduidelijken. Zo wordt voorgesteld om de verwijzing naar het moraliteitsregister te schrappen, om de procedurele terminologie te harmoniseren, en om bij seksuele misdrijven de verplichting tot het toevoegen van een advies van een gespecialiseerde dienst af te stemmen op de voorwaarden die gelden inzake herstel in eer en rechten.
22. Daarnaast wijst de Autoriteit op de opmerking van de Raad van State betreffende het ontworpen artikel 80/5, dat een verschil in behandeling invoert naargelang de gevangenisstraf die had kunnen worden opgelegd indien het tot een strafrechtelijke veroordeling was gekomen. De Raad van State vraagt zich af of dit aanknopingspunt pertinent is, aangezien internering, anders dan een straf, een maatregel van onbepaalde duur is en het criterium van de hypothetische strafmaat niet relevant is voor de rechter die de initiële interneringsbeslissing neemt. Vanuit gegevensbeschermingsrechtelijk oogpunt is deze opmerking eveneens relevant: voorwaarden die niet pertinent zijn ten aanzien van het nagestreefde doel kunnen ertoe leiden dat persoonsgegevens worden verwerkt op basis van criteria die onvoldoende noodzakelijk of evenredig zijn.
23. De Autoriteit beveelt dan ook aan om, in het licht van de opmerkingen van de Raad van State, te verifiëren of de duur van de proeftijd en de daaraan gekoppelde gegevensverwerkingen voldoende aansluiten bij de specifieke aard van internering. Indien de wetgever ervoor kiest om dit criterium te behouden, moet in de toelichting uitdrukkelijk worden gemotiveerd waarom dit noodzakelijk en pertinent is voor de beoordeling van het resterende risico in het kader van de maatschappelijke re-integratie van de betrokken persoon.
24. Wat de bewaartermijnen betreft, stelt de Autoriteit vast dat het ontwerp niet strekt tot wijziging van de algemene bewaartermijnen van de gegevens in het strafregister. Naar analogie met de regelgeving inzake herstel in eer en rechten organiseert het ontwerp derhalve geen uitwissing of verwijdering van de betrokken gegevens, maar een beperking van de toegankelijkheid ervan ten aanzien van bepaalde ontvangers en in bepaalde uittreksels.
25. In het licht van het beginsel van opslagbeperking geeft deze keuze op zich geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen, voor zover de bestaande bewaartermijnen voor het Centraal register van

strafdossiers en het Centraal Strafregister, zoals bedoeld in respectievelijk artikel 569 en artikel 598 Sv., onverkort van toepassing blijven en voor zover de uitvoering van de maatregel technisch verzekert dat de gegevens vanaf de toekenning van de maatregel daadwerkelijk niet langer toegankelijk zijn voor de administratieve overheden bedoeld in artikel 594 Sv. en niet langer voorkomen op de uittreksels bedoeld in de artikelen 595 en 596 Sv.

26. De Autoriteit wijst er evenwel op dat ook het arrest waarbij de maatregel van gedeeltelijke ontoegankelijkheid wordt toegekend, overeenkomstig het ontworpen artikel 590, eerste lid, 21°, Sv. in het strafregister wordt opgenomen. Het ontwerp moet bijgevolg waarborgen dat de registratie van dit arrest niet tot gevolg heeft dat de gedeeltelijke ontoegankelijkheid van de onderliggende interneringsbeslissing illusoir wordt, bijvoorbeeld doordat uit het bestaan of de formulering van deze vermelding indirect kan worden afgeleid dat de betrokkene het voorwerp heeft uitgemaakt van een interneringsbeslissing.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat het ontwerp, in zoverre het een regeling invoert die de gedeeltelijke ontoegankelijkheid van gegevens inzake rechterlijke beslissingen tot internering mogelijk maakt, in beginsel een privacy-bevorderend effect heeft en geen principiële gegevensbeschermingsrechtelijke bezwaren oproept.

De Autoriteit vraagt evenwel dat in het ontwerp of minstens in de toelichting wordt verduidelijkt dat de door het openbaar ministerie ingewonnen inlichtingen strikt beperkt blijven tot hetgeen noodzakelijk is voor de beoordeling van de wettelijke toekenningsvoorwaarden, dat de keuze voor de duur van de proeftijd afdoende wordt gemotiveerd in het licht van de specifieke aard van de internering, en dat de registratie van het arrest tot toekenning van de maatregel de gedeeltelijke ontoegankelijkheid van de onderliggende interneringsbeslissing niet illusoir maakt.

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur